

Leder

7 og et halvt minutt?

"7 og et halvt minutt" har jeg i blant fått som svar, om jeg har spurt noen om hvor lang en preken bør være. Kanskje har den som har besvart spørsmålet fulgt opp med noen kloke og innsiktsfulle betraktninger knyttet til at innholdet selvsagt er det viktigste, men at det er fort gjort å falle ut og ikke få med seg gode resonnement om prekenen varer noe særlig lenger enn den angitte tiden. Det kan være grunn til å reflektere ytterligere over dette, og vårt foreliggende temanummer gir oss gode bidrag også til det. Det er grunn til å tro at det også i denne sammenhengen er en viktig faktor å forstå vår egen tid. Da en av mine forgjengere i embetet, Jacob Nicolai Wilse, holdt sin tiltredelsespreken i Eidsberg kirke såmannssøndagen i 1786, sies det at hans preken varte henimot 90 minutter. Spør du dagens kommunikasjonsekspert om hvor lenge man kan holde på f.eks. radiolytters oppmerksomhet, sier noen at 2 x 3 minutter, med et musikkinnslag i midten, er det absolutte maksimum. Også i våre kirkelige sammenhenger stilles vi overfor viktige overveielser når det gjelder presentasjon av det viktige budskap vi ved gudstjenestene hver søndag, og ved de øvrige kirkelige handlinger, er kalt til å forkynde.

I artikkelen "*Fra tekst til preken*" konstateres det at det skrives lite om prekenpraksis, tatt i betraktning de mange faglige innspill knyttet til hvordan prester *kan* eller *bør* arbeide med prekenen. Artikkelforfatteren argumenter for at prekene i større grad enn hva som kanskje for mange er tilfellet, må forstås som en muntlig handling i tid og rom. Artikkelens fokus er søndagens hovedgudstjeneste, og den gir konkrete utfordringer til å arbeide mer med bl.a. improvisasjon i våre faglige sammenhenger. Artikkelen konkluderes med en oppfordring til å hente

inspirasjon fra idrettens praksisfelt i arbeidet med å utvikle en mer muntlig prekenforståelse. Her kan det være mye å hente i å utvikle "*a feel for det game*".

Homiletikk forstår vi gjerne som læren om den kirkelige preken, dens formål, virkemidler som forkynneren kan bruke, og hvordan en preken utføres. Vårt foreliggende temanummer er et resultat av en henvendelse fra PFs fagråd for homiletikk, og bidragene som gir i dette nummeret, belyser, som leseren vil finne, prekenen i ulike sammenhenger.

I artikkelen "*Fra godt til sant. Presters omtale av avdøde i moderne minnetaler*" tas vi med i en nyttig og tankevekkende faglig samtale som også den siste tiden har vært gjenstand for oppmerksomhet i media, knyttet til hvordan minneord i gravferder forberedes og fremføres. I tillegg til å inneholde et kort historisk riss av en utvikling, redegjøres det for noen aktuelle medieinnspill samt en analyse av omtale av den døde i et utvalg nekrologer og minneord. Fremfor alt er artikkelforfatterens refleksjon knyttet til menneskesynet i forkynnelsen vel verdt å reflektere grundig over, og det fremholdes at det i disse sammenhenger, som også ellers, handler om å tale sant om våre mangfoldige liv på en respektfull og klok måte. Slik møtes også teoretisk og praktisk kompetanse slik det synliggjøres i Marianne Gaardens bidrag "*Den empiriske fordring til homiletikken*".

Det er redaksjonens forhåpning at det foreliggende temanummer vil være et godt verktøy for videre arbeid med denne viktige del av vår tjeneste uansett hvor mange minutter vi tillater oss å ha til rådighet for å formidle Evangeliet!

ELISABET YRWING GUTHUS

(Redaksjonsmedlem, prost og gjesteleder-skribent)